

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 23.12.1946

Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1947

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

232.

Z á k o n

ze dne 10. prosince 1946

o porotních soudech.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL PRVNÍ.

Příslušnost porotních soudů.

§ 1.

(1) K příslušnosti porotních soudů náležejí, pokud zákon nestanoví jinak:

1. zločiny a přečiny, které podle své povahy a podle okolností, za nichž byly spáchány, svědčí o pachatelově snaze vykonati vliv na uspořádání veřejných věcí,
2. zločiny, stanoví-li na ně zákon trest smrti nebo trest na svobodě delší pěti let.

(2) Souditi o zločinech krádeže, zpronevěry (zpronevěry v úradě), podvodu - s výjimkou křivého svědectví -, podvodného úpadku a poškození cizích věřitelů, přísluší sborovému soudu první stolice i v těch případech, kdy na ně zákon stanoví trest na svobodě delší 5 let.

ODDÍL DRUHÝ.

Organisace.

§ 2.

Zřízení porotního soudu.

Porotní soud se sestaví u sborových soudů první stolice s trestní pravomocí.

§ 3.

Složení porotního soudu.

(1) Porotní soud se skládá ze soudního sboru a z poroty.

(2) Soudní sbor se skládá z předsedy porotního soudu a z dvou dalších jeho členů. Předsedu a potřebný počet jeho náměstků ustanovuje přednosta sborového soudu druhé stolice ze soudců působících u sborového soudu první stolice, u kterého má porotní soud zasedati. Ostatní členy porotního soudu ustanovuje přednosta sborového soudu první stolice ze soudců působících u tohoto soudu. Ustanovení se stane před počátkem každého kalendářního roku na celý rok.

(3) Porotu tvoří dvanáct porotců vybraných losováním.

§ 4.

(1) K úradu porotce môže byť povolán, jen kdo je zapsán do stálých voličských seznamů, dokonat pětatřicátý rok svého věku, umí číst a psát a bydlí v obci pobytu alespoň jeden rok.

(2) Pro posouzení těchto podmínek je rozhodný den 1. října toho roku, ve kterém se sestavují seznamy porotců.

§ 5.**Důvody nezpůsobilosti.**

K úradu porotce je nezpůsobilý:

1. kdo pro tělesné nebo duševní vady nemůže dostáti povinnostem porotce,
2. kdo byl zbaven zcela nebo zčásti svéprávnosti,
3. proti komu se vede trestní řízení pro zločin nebo pro takový přečin nebo přestupek, pro který může být vyslovena ztráta volebního práva,
4. kdo byl pravoplatně odsouzen pro přečin nebo přestupek ke ztrátě práva volebního nebo vůbec pro zločin, dokud nenabyl opět soudní bezúhonnosti,
5. kdo ještě neodpykal trest na svobodě, k němuž byl pravoplatně odsouzen,
6. kdo je držen v donucovací pracovně.

§ 6.

Důvody neslučitelnosti.

1. prezident republiky, členové zákonodárných sborů a sborů, jimž přísluší vládní (výkonná) moc a které jsou zákonodárným sborům přímo odpovědný,
2. přednostové (předsedové) a konceptní úředníci ústředních úradů, úradů jim přičeněných a úradů jim na roveň postavených,
3. soudci z povolání, konceptní úředníci úradů veřejné žaloby a obhájci ve věcech trestních,
4. osoby podrobené vojenské trestní soudní pravomoci,
5. duchovní náboženských společností státem uznaných a řeholníci.

§ 7.

Právo odmítnouti úrad porotce.

1. kdo dokonat šedesátý rok svého věku, pro vždy,
2. těhotná žena a žena, která pečuje alespoň o jedno dítě mladší patnácti let,
3. člen národního výboru,
4. státní zaměstnanec v činné službě a učitel,
5. profesor vysokých škol,
6. zaměstnanec pošty, veřejného telegrafu a telefonu, veřejné železnice, nebo jiného ústavu, podniku nebo zařízení provozovaného ve veřejném zájmu, nebo zaměstnanec podniku zvláštní hospodářské důležitosti, je-li ve svém zaměstnání nepostradatelný,
7. lékař, porodní asistentka a zvěrolékař v místech, kde jich není více než dva,
8. lékárník, který nemá pomocníka oprávněného k vydávání léků,
9. ošetřovatel ve veřejných léčebných a ošetřovacích ústavech,
10. kdo dostál své povinnosti jako porotce v jednom porotním období, až do konce příštího kalendářního roku.

Prvotní seznam.

§ 8.

(1) Počátkem měsíce října každého roku sestaví místní národní výbory zvláštními komisemi (komise pro seznamy porotců) seznam osob, které bydlí v obci nebo na území přikázaném jednotlivé komisi a mohou být podle ustanovení tohoto zákona povolány za porotce (prvotní seznam).

(2) Komise pro seznamy porotců se skládá z předsedy místního národního výboru jako předsedy a čtyř členů, které zvolí místní národní výbor z osob způsobilých k úřadu porotce. Ve větších obcích může být těchto komisí několik; v tomto případě může být předsedou též jiný člen místního národního výboru jím zvolený. Celé území přikázané jednotlivé komisi musí být v obvodu téhož sborového soudu první stolice.

(3) Prvotní seznam obsahuje v abecedním pořádku jména a příjmení zapsaných osob, jejich věk, povolání a bydliště. Seznam podepíše členové obecní komise, kteří jej sestavili.

§ 9.

(1) Prvotní seznam buď vyložen alespoň osm dní v úředním sídle místního národního výboru tak, aby do něho mohl každý nahlédnouti. Doba a místo vyložení seznamu se vyhlásí veřejně způsobem v obci obvyklým a ve vyhlášce se uvede, kdo má právo v této době činiti proti seznamu námitky nebo odmítnouti úřad porotce.

(2) Každý, kdo je zapsán do stálých voličských seznamů, je oprávněn po dobu, po kterou prvotní seznam má být vyložen k veřejnému nahlédnutí, vznést písemně nebo do protokolu u předsedy komise pro seznamy porotců námitky proto, že v seznamu byl pominut někdo, kdo do něho měl být zapsán, nebo proto, že do něho byl zapsán někdo, kdo neměl být zapsán. Nejpozději v této době se také mohou uplatnit důvody, ze kterých může být úřad porotce odmítnut.

§ 10.

(1) O námitkách a o odmítnutí úřadu porotce rozhodne komise pro seznamy porotců.

(2) O rozhodnutí zpraví písemně všechny, jichž se týká, jakož i toho, kdo podal námitky, s poučením, že mají právo stěžovat si na ně do tří dnů od jeho doručení u této komise (§ 13).

(3) Rozhodnutí i podání stížnosti poznamená předseda komise v prvotních seznamech a takto upravené seznamy předloží místnímu národnímu výboru.

§ 11.

Místní národní výbor označí v prvotních seznamech osoby státně a národně spolehlivé, které pokládá pro jejich rozumnost a počestnost, poctivé smýšlení a pevnou povahu za zvlášť způsobilé k úřadu porotce, a předloží do 1. listopadu prvotní seznamy sborovému soudu první stolice s trestní pravomocí, v jehož obvodě je obec nebo příslušná její část (§ 8, odst. 2); zároveň připojí všechny spisy o námitkách a o odmítnutí úřadu porotce. Opis prvotních seznamů takto upravených zašle současně prostřednictvím okresního národního výboru, v jehož obvodu je tato obec, okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu má sborový soud své sídlo.

§ 12.

Nepředloží-li místní národní výbor ve lhůtě stanovené v § 11 prvotní seznam sborovému soudu první stolice, dá jej na žádost předsedy tohoto soudu sestaviti na náklad obce okresní národní výbor, který také označí osoby zvláště způsobilé k úřadu porotce.

§ 13.

(1) O stížnostech na rozhodnutí komise pro seznamy porotců rozhoduje s konečnou platností komise u sborového soudu první stolice.

(2) Komise se skládá z přednosty sborového soudu první stolice nebo jeho náměstka jako předsedy, státního zástupce, zástupce advokátní komory a čtyř členů, které zvolí okresní národní výbor, v jehož obvodě má sborový soud své sídlo.

(3) Shledá-li komise při vyřizování stížností, že v prvotním seznamu byl pominut někdo, kdo do něho měl být zapsán, zapíše ho a vyžádá si od místního národního výboru vyjádření o okolnostech uvedených v § 11.

Roční seznam.**§ 14.**

(1) Roční seznam porotců sestaví nejpozději do konce listopadu komise u sborového soudu první stolice (§ 13, odst. 2) tak, že z opravených a doplněných prvotních seznamů přeneše jména osob, které pokládá z osob označených podle § 11 za nejzpůsobilejší k úřadu porotce, do jednoho seznamu (seznam hlavní), z něhož se vybírají porotci pro příští kalendářní rok.

(2) Stejně sestaví komise z osob, které bydlí v sídle porotního soudu nebo v jeho nejbližším okolí, další seznam (doplňovací seznam), z něhož se vybírají porotci náhradní.

§ 15.

Do hlavního i doplňovacího seznamu se zapíše tolik osob, aby jich v každém seznamu bylo alespoň o polovici více než jich bude potřebí podle pravděpodobného počtu řádných i mimořádných porotních období příštího kalendářního roku.

§ 16.

Roční seznam obsahuje jména a příjmení zapsaných osob, jejich povolání a bydliště. Budiž vytištěn a zaslán přednostovi sborového soudu druhé stolice, zemskému (hlavnímu) státnímu zastupitelství, zemskému národnímu výboru, dále státnímu zastupitelství a všem okresním soudům a okresním a místním národním výborům v obvodu sborového soudu první stolice.

§ 17.

(1) Nabudou-li přednostové soudů nebo úřadů uvedených v § 16 nebo orgány veřejné správy tam uvedené během roku vědomosti o tom, že porotce zapsaný do ročního seznamu je k úřadu porotce nezpůsobilý (§ 5) nebo že jsou tu příčiny, pro které by k tomuto úřadu neměl být povolán (§ 6), oznámí to ihned přednostovi sborového soudu první stolice, aby zařídil jeho výmaz ze seznamu.

(2) Nastala-li příčina, pro kterou osoby uvedené v § 7 mohou odmítnouti úřad porotce teprve po době uvedené v § 9, mají tyto osoby právo žádati, aby byly z ročního seznamu vymazány.

(3) O výmazu rozhodne s konečnou platností přednosta sborového soudu první stolice a oznámí toto rozhodnutí těm, jichž se týká.

§ 18.

(1) Místní národní výbory jsou povinny upozornit přednostu sborového soudu první stolice, byla-li osoba zapsaná do ročního seznamu povolána k vojenské službě po dobu nastávajícího porotního období.

(2) Osoby zaměstnané při zemědělství mohou žádati, aby po čas neodkladných hospodářských prací byly zproštěny úřadu porotce po dobu nastávajícího porotního období. Správnost údajů žádosti potvrdí místní národní výbor. O žádosti rozhodne s konečnou platností přednosta sborového soudu první stolice.

(3) Ke konci každého porotního období se otázce předseda porotního soudu porotců, chtějí-li užít práva odmítacího podle § 7, č. 10 až do konce příštího kalendářního roku nebo na kratší dobu. Jména porotců, kteří užijí tohoto práva, buďte oznámena přednostovi sborového soudu, aby se odmítnutí poznamenalo v ročních seznamech.

Služební seznam.

§ 19.

(1) Čtrnáct dnů před začátkem každého porotního období sestaví přednosta sborového soudu první stolice za přítomnosti dvou soudců a státního zástupce ve veřejném sedění losováním služební seznam. O obsahu tohoto seznamu platí obdobně ustanovení § 16, věty první.

(2) Advokátní komora a okresní národní výbor v sídle soudu mají právo k tomuto sedění vyslati svého zástupce, pročez buďtež o něm včas zpraveny.

§ 20.

Z ročních seznamů se nejprve vyloučí osoby povolané v nastávajícím porotním období k činné vojenské službě a osoby zproštěné podle § 18, odst. 2 a 3 úřadu porotce. Lístky se jmény ostatních osob zapsaných v hlavním seznamu se pak vloží do osudí, z něhož přednosta sborového soudu vylosuje třicetšest porotců hlavních; stejným způsobem vylosuje z osob zapsaných v seznamu doplňovacím devět porotců náhradních. O tom se sepíše protokol.

§ 21.

Zbývá-li v ročním seznamu tak málo jmen, že hlavní seznam jich obsahuje méně než čtyřiapadesát a doplňovací seznam méně než čtrnáct, doplní komise u sborového soudu první stolice uvedená v § 13, odst. 2, dříve než se vylosuje služební seznam, roční seznamy až do tohoto počtu.

§ 22.

Povinnost přijmouti a zastávat úřad porotce.

(1) Přijmouti a zastávat úřad porotce je občanskou povinností. Poruší-li porotce bez závažných důvodů tuto povinnost, uloží mu soudní sbor jako pořádkový trest pokutu do 10.000 Kčs nebo vězení do osmi dnů.

(2) Proti tomuto nálezu může postižený podat do osmi dnů stížnost, o které rozhodne sborový soud druhé stolice, nepromine-li soudní sbor trest sám.

(3) Pokuta připadá státní pokladně.

§ 23.

Náhrady porotcům.

Porotci, kteří vykonali svou povinnost, mají nárok na náhradu hotových výloh, které jsou spojeny s výkonem jejich úřadu, a na náhradu skutečně ušlého výdělku; podrobnosti upraví vláda nařízením.

ODDÍL TŘETÍ.

Řízení.

§ 24.

Obecné ustanovení.

(1) Ve věcech náležejících k příslušnosti porotních soudů koná řízení přípravné, jakož i řízení obžalovací, pokud je jeho konání zákonem předepsáno, sborový soud první stolice.

(2) Po právní moci obžaloby je k úkonům předsedy povolán předseda porotního soudu. Opatření a rozhodnutí příslušející soudu (radní komoře) činí mimo hlavní přelíčení soudní sbor.

(3) Hlavní přelíčení se koná před porotním soudem, a to, pokud v tomto zákoně není jinak ustanoveno, podle předpisů o konání hlavního přelíčení před sborovými soudy první stolice. Porotci se účastní rozhodování, jen pokud to zákon výslovně stanoví.

(4) Neužije-li obžalovaný práva, aby si zřídil obhájce, zřídí se mu pro hlavní přelíčení z moci úřední. Tak se stane i k provedení opravných prostředků, pokud je spolupůsobení obhájce zákonem předepsáno.

(5) Předseda porotního soudu upozorní, kdykoliv je toho třeba, porotce na jejich povinnosti a dá jim návod, jak je mají konati.

§ 25.

Porotní období.

(1) Počet a dobu řádných porotních období určí podle potřeby přednosta sborového soudu první stolice rok napřed. Vyžaduje-li toho počet, důležitost nebo rozsah věcí, které se mají projednávat před porotním soudem, může naříditi mimořádné porotní období.

(2) Den a hodina, kdy se započne každé porotní období, vyhlásí se na soudní desce.

§ 26.

Místo zasedání.

Přednosta sborového soudu druhé stolice může na návrh předsedy porotního soudu z důležitých důvodů ustanoviti, že porotní soud má zasedati v jednotlivém případě nebo v celém porotním období místo ve svém sídle v jiném místě svého obvodu.

§ 27.

Které věci se mají projednati.

(1) Řádné porotní období se nemá skončiti dříve, dokud nejsou vyřízeny všechny trestní věci, ve kterých při jeho zahájení mohlo býti ustanoveno hlavní přelíčení. Soudní sbor se však může usnésti ze závažných důvodů, aby některá taková věc nebyla projednávána v tomto období.

(2) V jiných věcech se může konati hlavní přelíčení jen za souhlasu obžalovaného.

§ 28.

Oznámení o složení soudu.

(1) Seznam členů soudního sboru a seznamy porotců, z nichž má být vylosována porota, se dodají každému obžalovanému nejpozději s obsílkou k hlavnímu přelíčení.

(2) Nebylo-li toto ustanovení zachováno, odročí se hlavní přelíčení, žádá-li za to obžalovaný dříve, než se počne sestavovati porota.

§ 29.

Obeslání porotců.

(1) Předseda porotního soudu obešle k zasedání porotního soudu všechny hlavní i náhradní porotce, z nichž má být vylosována porota.

(2) V obsílce se porotcům oznámí, kam a kdy se mají dostaviti. Zároveň se porotci upozorní na zákonné následky nedostavení (§ 22).

(3) Obsílka se dodá porotcům do vlastních rukou, a to pokud možno alespoň osm dnů přede dnem, na který jsou obesláni.

§ 30.

Sestavení poroty.

(1) Před zahájením hlavního přelíčení se sestaví v neveřejném sedění soudního sboru za přítomnosti obou stran a jejich zástupců, jakož i předvolaných porotců porota losováním.

(2) Sestavení poroty se počíná vyvoláním jmen porotců zapisovatelem.

(3) Dostavilo-li se méně než třicet hlavních porotců, doplní se porota do tohoto počtu vylosováním z porotců náhradních.

§ 31.

Důvody vyloučení.

(1) Z účasti na hlavním přelíčení je vyloučen porotce:

- a) který by byl ve věci, o níž jde, vyloučen z úkonů soudních jako soudce,
- b) který by mohl míti z odsouzení nebo zproštění obžalovaného prospěch nebo škodu,
- c) který učinil oznámení o trestném činu, o němž jde, nebo byl ve věci činný jako soudní svědek, nebo který byl nebo má být vyslechnut ve věci jako svědek nebo znalec,
- d) u něhož je některý z důvodů nezpůsobilosti k úřadu porotce uvedených v zákoně,
- e) který se účastnil jako porotce při dřívějším hlavním přelíčení v téže věci.

(2) Porotce, u kterého se vyskytne důvod uvedený v odstavci 1, písm. d), se vymaže ze seznamu porotců.

§ 32.**Jednání o vyloučení.**

(1) Dříve, než se přikročí k vylosování poroty, otázka se předseda pod zmatečností obou stran i porotců, není-li mezi porotci takový, který je podle § 31 vyloučen.

(2) O vyloučení rozhodne soudní sbor vyslechna porotce, o kterého jde, a strany.

(3) Není-li přítomno alespoň čtyřadvacet porotců, kteří nejsou vyloučeni podle předchozího ustanovení, doplní se do tohoto počtu vylosováním z porotců náhradních.

(4) Vylosovati porotu z menšího počtu nelze pod zmatečností, leč by s tím výslovně souhlasily strany oprávněné zamítati porotce.

§ 33.**Právo zamítací.**

(1) Obě strany mohou zamítnouti tolik porotců, o kolik je jich více než dvanáct; polovici jich může zamítnouti žalobce a polovici obžalovaný. Je-li počet porotců lichý, má obžalovaný právo zamítnouti o jednoho více.

(2) Několik obžalovaných vykoná právo zamítací společně; nedojde-li mezi nimi k dohodě, rozhoduje pořadí, ve kterém jsou uvedeni v obžalobě, o pořadí, ve kterém mají střídavě vykonávati zamítací právo.

§ 34.**Losování.**

(1) Lístky se jmény porotců se přečtou a vloží do osudí. Předseda oznámí, kolik porotců může zamítnouti každý oprávněný, a určí, je-li třeba, způsob, jak se má vykonávati právo zamítací. Potom vytáhne vždy jeden lístek z osudí a přečte jméno porotce, ponechávaje oprávněným potřebný čas k výkonu práva zamítacího.

(2) Prohlášení oprávněných se děje při každém jednotlivém jménu slovem „přijímám" nebo „zamítám". Nejprve činí prohlášení žalobce. Neučiní-li oprávněný prohlášení dříve, než bylo další jméno vytaženo z osudí, pokládá se to za přijetí. Důvody pro přijetí nebo zamítnutí se nesmějí uváděti.

(3) Jakmile předseda vytáhl další jméno nebo prohlásil, že porota je sestavena, nemohou strany své prohlášení změnit.

(4) Když bylo vytaženo dvanáct nezamítnutých porotců nebo když v osudí zbývá jen tolik lístků, kolik je třeba k doplnění počtu porotců na dvanáct, prohlásí předseda, že porota je sestavena.

§ 35.**Porotcové náhradníci.**

(1) Lze-li očekávati, že hlavní přelíčení bude trvati delší dobu, může předseda ustanoviti, že se přibere potřebný počet porotců náhradníků a že se vylosuje o tolik porotců více než dvanáct. Náhradníky jsou ti, jejichž jména předseda vytáhl z osudí naposledy.

(2) V tomto případě zmenšuje se poměrně počet přípustných zamítnutí.

(3) Náhradníci nastupují na místo porotců, kterým něco zabránilo účastniti se celého hlavního přelíčení, v pořadí, jak byli vylosováni.

§ 36.**Společná porota.**

Má-li se téhož dne konati hlavní přelíčení v několika trestních věcech, může porota, sestavená pro první věc, zůstatí v činnosti i pro další věci, souhlasí-li výslovně ti, kdo mají právo zamítati porotce.

§ 37.**Volba vrchního porotce.**

(1) Když byla porota sestavena, zvolí si porotcové v tajném sedění poroty prostou většinou hlasů ze svého středu vrchního porotce. Nedosáhne-li se většiny, vykoná se volba užší. Při rovnosti hlasů rozhoduje los. Volbu řídí předseda porotního soudu.

(2) Vrchní porotce je mluvčím poroty a řídí porady a hlasování porotců, nestanoví-li zákon jinak.

§ 38.**Zahájení hlavního přelíčení.**

(1) Když porotci zaujali svá místa v pořádku, ve kterém byla jejich jména vytažena z osudí, zahájí se hlavní přelíčení vyvoláním věci.

(2) Předseda se otáže obžalovaného na jeho osobní poměry, poučí ho, že nemá sice povinnost vypovídati, že však odepření výpovědi nezdrží trestní řízení a že se tak může připravit o svou obranu, a napomene ho, aby pozorně sledoval obžalobu, jež bude čtena, i průběh líčení.

§ 39.**Slib porotců.**

(1) Nato vezme předseda porotce do slibu. Předtím je poučí o jejich povinnostech a významu slibu, který mají učiniti. Vyzve je, aby povstali, a přečte jim tuto formuli slibu:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že se budu při svém rozhodování řídití jen zákonem, že budu hlasovati podle svého nejlepšího svědomí a přesvědčení, že se nebudu před svým výrokem domlouvati o projednávané věci s nikým než se svými spoluprotci, že se nedám svěsti přízní ani nepřízní, strachem ani škodolibostí a že zachovám přísnou mlčenlivost o obsahu porady a hlasování soudu.“

(2) Poté porotcové i náhradníci jsou předsedou jednotlivě vyvoláni a vykonají do jeho rukou slib podáním ruky a slovy: „Tak slibuji.“

§ 40.**Další řízení.**

(1) Po vyvolání svědků a znalců se koná další řízení podle předpisů platných o hlavním přelíčení před sborovými soudy první stolice. Každý porotce obdrží stejnopis žalobního výroku.

(2) Po přečtení obžaloby poučí předseda porotce o zákonných znacích trestného činu, který je předmětem obžaloby, i o významu právních pojmů vyskytujících se v obžalobě (právní poučení). Změní-li nebo rozšíří-li se obžaloba, předseda právní poučení podle potřeby doplní.

(3) Toto poučení předsedy nesmí nikdo přerušovati ani rozebírati. Na žádost strany se však zapíše v protokole část daného poučení vztahující se na právní otázku, kterou strana označí.

(4) Členové soudního sboru i poroty, nevyjímajíc náhradníky, mají právo, když jim předseda k tomu udělil slovo, dávatí otázky každému, kdo je vyslýchán.

(5) Porota může navrhopati, aby se provedly určité důkazy nebo objasnily určité skutečnosti. Za tím účelem může každý porotce kdykoliv žádati za přerušeni jednání, aby se porota mohla poraditi a usněsti o návrhu, který má býti učiněn, po případě nahlédnouti do spisů. O takových návrzích rozhodne soudní sbor po slyšení obou stran.

§ 41.

Rozhodnutí bez dotázání poroty.

(1) Zemře-li obžalovaný, nařídí-li president republiky, uživ svého práva udíletí milost v trestních věcech, aby se trestní řízení zastavilo, nebo upustí-li žalobce od obžaloby, zastaví soudní sbor trestní řízení usnesením, aniž se dotáže poroty.

(2) Vyjde-li v hlavním přelíčení najevo, že trestnost činu, který je předmětem obžaloby, je hledíc k věku obžalovaného vyloučena nebo zanikla promlčením, že se stíhání činu podle zákona nepřipouští nebo že chybí obžaloba podle zákona potřebná, zproští soudní sbor obžalovaného, vyslechna dříve žalobce, soukromého účastníka (poškozeného) a obžalovaného, aniž se dotáže poroty.

Dávání otázek porotcům.

§ 42.

(1) Nerozhodne-li soudní sbor, aniž se dotáže poroty (§ 41), usnese po skončeném průvodním řízení, vyslechna návrhy obou stran, otázky, které se mají dáti porotě. Usnesené otázky podepíší předseda a zapisovatel.

(2) Otázky se pod zmatečností přečtou. Jeden stejnopis otázek se odevzdá každému porotci, po jednom stejnopise obdrží též žalobce a obhájce. Na žádost strany nebo porotce může předseda přerušiti jednání na přiměřenou dobu k prozkoumání otázek.

(3) Obě strany i porotci mají právo upozorniti na vady otázek a navrhnouti, aby stanovené otázky byly změněny, aby některé otázky byly vynechány nebo aby byly dány ještě další otázky. O přednesených námitkách a návrzích rozhodne soudní sbor.

(4) Změní-li se nebo vynechá-li se některá otázka nebo dá-li se ještě další otázka, přečtou se otázky po podepsání předsedou pod zmatečností znova. Ustanovení odstavce 2, věty druhé a třetí platí obdobně.

§ 43.

(1) Otázky je dáti tak, aby bylo možné na ně odpovědětí pouze slovem ano či ne.

(2) Je-li několik obžalovaných nebo jde-li o několik trestných činů, budtež otázky dány stran každého obžalovaného a stran každého trestného činu zvláště.

(3) Dává-li se otázka jen pro případ, že by na některou předcházející otázku bylo odpověděno kladně (otázka dodatečná) nebo záporně (otázka náhradní), uvede se to výslovně.

§ 44.**Otázka hlavní.**

(1) Hlavní otázkou se táže soud, je-li obžalovaný vinen, že se dopustil činu, který je předmětem obžaloby (původní nebo pozměněné).

(2) Čin se označí jednak uvedením skutečností, zejména místa, času a předmětu, pokud toho je třeba k přesnému určení činu, jednak uvedením jeho zákonných znaků, pokud nejsou nahrazeny skutečnostmi.

§ 45.**Otázka náhradní.**

(1) Je-li výsledky přelíčení napověděna možnost, že tu je skutečnost, která by vedla k právnímu posouzení činu odchylnému od obžaloby (původní nebo pozměněné), má se dáti porotě otázka k tomu směřující.

(2) Mělo-li by se při takovém odchylném posuzování činu užití přísnější sazby trestní, dá se tato otázka napřed jako otázka hlavní. Je-li v takovém případě toho třeba pro přípravu žaloby nebo obrany, hlavní přelíčení se odročí.

§ 46.**Otázka dodatečná.**

(1) Je-li výsledky přelíčení napověděna možnost, že tu je skutečnost, která by vylučovala trestnost činu nebo způsobila její zánik, má se porotě dáti otázka k tomu směřující, ač nejde-li o případ, kde soudní sbor má rozhodnouti, aniž se dotáže poroty (§ 41).

(2) Na okolnosti přitěžující a polehčující dávají se otázky, jen je-li s nimi spojena jiná trestní sazba. Zda byl obžalovaný již odsouzen nebo potrestán, rozhoduje soudní sbor.

(3) Porotě se dáva také otázka o tom, byl-li čin spáchán z pohnutky nízké a nečestné, nebo zda jsou tu podmínky uvedené v § 1, odst. 1 zákona ze dne 16. července 1931, č. 123 Sb., o státním vězení.

§ 47.**Otázka pomocná.**

Za tím účelem, aby zákonný znak uvedený v některé otázce byl rozveden na skutečnosti, jejichž možnost byla napověděna výsledky přelíčení, dá soud pro případ kladné odpovědi na tuto otázku k návrhu stran pomocnou otázku.

§ 48.**Trestný čin nově přibývší.**

(1) Dává-li se obžalovanému, který je stíhán veřejnou žalobou, při hlavním přelíčení za vinu ještě jiný trestný čin, než který je předmětem původní obžaloby, a stíhá se rovněž veřejnou žalobou, může se dáti porotě otázka též o tomto činu.

(2) Svolení obžalovaného k této otázce je třeba jen tehdy, je-li to čin trestný podle přísnějšího zákona, než čin, který je předmětem původní obžaloby. Nesvolí-li obžalovaný, nebo je-li třeba pečlivější přípravy, zejména pokud jde o obranu obžalovaného, řízení o činu nově přibývším se vyloučí k oddělenému projednání a žalobci se vyhradí nejpozději v konečném rozhodnutí o činu, který je předmětem původní obžaloby, stíhání pro čin nově přibývší.

§ 49.**Závěrečné řeči.**

Když byly otázky stanoveny, následují závěrečné řeči žalobce, soukromého účastníka (poškozeného), obžalovaného a obhájce. Tyto řeči se mají omezit na to, co je předmětem otázek daných porotě.

§ 50.**Závěrečný výklad předsedův.**

(1) Po skončených řečech stran zjistí a opraví předseda závažné nesprávnosti, které se snad v některé řeči vyskytly, stran výpovědi obžalovaného, svědků nebo znalců, obsahu přečteného spisu nebo výsledku jiného důkazu. Při tom nesmí však projevit své mínění o hodnotě důkazu, o který jde.

(2) Poté vyloží předseda porotcům význam otázek jim daných; při tom opakuje a doplní své právní poučení (§ 40, odst. 2), ukáže-li se toho potřeba.

(3) Pak se otázce předseda porotců, přejí-li si ještě dalšího poučení, a udělí je, vznes-li některý porotce takovou žádost.

(4) O závěrečném výkladu předsedy platí ustanovení § 40, odst. 3.

§ 51.**Porada a hlasování porotců.**

(1) Rozhodování se může účastnit jen porotce, který byl nepřetržitě přítomen celému hlavnímu přelíčení.

(2) Porota se odebere s předsedou a zapisovatelem do poradní síně jim vykázané. Zároveň se učiní opatření, aby se obžalovaný vzdálil ze soudní síně.

(3) Porotci nesmějí, dokud neučinili svůj výrok, opustit poradní síň a bez povolení předsedy nesmí také nikdo do ní vstoupit. Porotcům je zakázán i jakýkoliv styk s jinými osobami. Tomu, kdo přestoupí tyto zákazy, může soudní sbor uložit pořádkový trest (§ 22).

(4) Při hlasování porotců nesmí být pod zmatečností nikdo jiný přítomen.

§ 52.

(1) Poradu porotců řídí předseda. Při tom nesmí však projevit své mínění o hodnotě provedených důkazů.

(2) Před započítím porady připomene předseda porotcům vykonaný slib.

(3) Žádá-li alespoň pět porotců, aby otázky byly změněny, aby některé otázky byly vynechány nebo aby byly dány ještě další otázky, rozhodne o tom soudní sbor, když bylo opět zahájeno hlavní přelíčení a byly o tom vyslechnuty obě strany.

(4) Uzná-li předseda za potřebné změnit nebo doplnit právní poučení, má k tomu přibrati žalobce a obhájce. Ustanovení § 40, odst. 3 platí také zde.

§ 53.

(1) Když byla porada porotců skončena, opustí předseda a zapisovatel poradní síň a vrchní porotce dá porotcům hlasovati zvláště o každé jednotlivé otázce.

(2) Všichni porotci jsou povinni hlasovati. Hlasují v pořadí, ve kterém byla jejich jména vytažena z osudí. Hlasování je tajné.

(3) Vrchní porotce sčítá hlasy a poznamená poměr hlasů vedle každé otázky.

(4) Výrok poroty podepíše vrchní porotce. Opravy se musí provést tak, aby původní zápis zůstal čitelný; opravy podepíše rovněž vrchní porotce.

§ 54.

(1) Ke kladné odpovědi na otázku hlavní a na otázku náhradní je potřebí většiny dvoutřetinové.

(2) Stejně většiny je potřebí k takové odpovědi na každou jinou otázku, která má za následek uznání obžalovaného vinným nebo jeho odsouzení podle přísnější trestní sazby. To platí také o otázce, zda čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné.

(3) V každém jiném případě rozhoduje prostá většina, a jsou-li hlasy počtem sobě rovny, mínění obžalovanému příznivější.

§ 55.**Prohlášení výroku poroty.**

(1) Po hlasování porotců se porota vrátí do soudní síně.

(2) Na vyzvání předsedy oznámí vrchní porotce za nepřítomnosti obžalovaného výrok poroty tím způsobem, že po úvodních slovech "porotci odpověděli na otázky jim dané podle slibu a svědomí takto", přečte, a to pod zmatečností za přítomnosti všech porotců, otázky a hned po každé z nich výrok poroty o ní učiněný. Potom odevzdá otázky s výrokem poroty předsedovi a soudní sbor se odebere k poradě, aby prozkoumal výrok poroty.

§ 56.**Oprava výroku poroty.**

(1) Shledá-li soudní sbor, že výrok poroty je nejasný, nebo neúplný nebo že odporuje sám sobě, usnese se po slyšení žalobce a obhájce, že porota má svůj výrok opravit.

(2) V takovém případě se koná nová porada a hlasování porotců. Ustanovení §§ 51 až 53 platí zde obdobně.

(3) Odpovědi na otázky, jichž se oprava netýká, nesmí porota měniti.

(4) Ukáže-li se při jednání o vadách výroku žádoucím změnit nebo doplnit otázku, má se o tom usnésti soudní sbor vyslechna žalobce a obhájce.

(5) Trvá-li porota na vadném výroku přesto, že toto řízení bylo zavedeno po dvakráte pro touž vadu, rozhodne soudní sbor, zda se věc odkazuje k projednání před jinou porotou v příštím porotním období. Proti tomuto rozhodnutí není opravného prostředku.

§ 57.**Odkázání věci jiné porotě.**

(1) Je-li soudní sbor jednomyslně toho mínění, že se porota zmýlila v odpovědi na otázku, na které závisí rozhodnutí o tom, má-li býti obžalovaný odsouzen či zproštěn, odkáže, neuváděje jiných důvodů, věc usnesením k projednání před jinou porotou v příštím porotním období.

(2) Strany nemají práva navrhovati takové usnesení. Proti němu není opravného prostředku.

(3) Je-li několik obžalovaných nebo jde-li o několik trestných činů, omezí soudní sbor svůj výrok podle odstavce 1 na toho obžalovaného a ten trestný čin, jehož se omyl podle jeho mínění týká.

(4) Předsedou nového hlavního přelíčení nesmí býti pod zmatečností žádný soudce, který se zúčastnil prvního hlavního přelíčení.

(5) V novém hlavním přelíčení nemůže věc pro odpověď na touž otázku býti opětně odkázána jiné porotě.

§ 58.**Oznámení výroku poroty obžalovanému.**

Předseda dá obžalovaného zavolati do soudní síně a oznámí mu zapisovatelem výrok poroty. Byla-li věc odkázána jiné porotě, oznámí mu předseda pouze toto usnesení.

§ 59.**Rozsudek.**

(1) Nebyl-li obžalovaný výrokem poroty uznán vinným, vynese soudní sbor rozsudek osvobozující. To učiní také, není-li čin, který spáchal obžalovaný podle výroku poroty, trestný.

(2) Byl-li obžalovaný výrokem poroty uznán vinným, obdrží žalobce, soukromý účastník (poškozený), obžalovaný a obhájce slovo k návrhům o trestu a o soukromoprávních nárocích.

(3) Po skončení těchto řečí koná se společné tajné sedění soudního sboru s porotou za přítomnosti zapisovatele a v nepřítomnosti jiných osob. V tomto sedění je každý porotce oprávněn, uváděje důvody svého mínění, vysloviti se o tom, jaký trest by se měl obžalovanému uložit, zda a jaké zabezpečovací opatření by se mělo naříditi proti němu nebo zda by se měl výkon trestu nebo zabezpečovacího opatření podmíněně odložit. Projevy porotců se zapíší do protokolu o poradách a hlasování soudního sboru.

(4) Když bylo skončeno společné tajné sedění, opustí soudní sbor poradní síň a porota zvolí v tajném sedění tři porotce, kteří se zúčastní porady o rozsudku. O volbě platí jinak obdobně ustanovení § 37, odst. 1.

(5) Poté se koná společná porada soudního sboru a tří porotců zvolených podle odstavce 4 o rozsudku. Při vynesení rozsudku náleží těmto porotcům práva členů soudního sboru. Porotci hlasují před členy soudního sboru, mladší před staršími. Rozsudek se vynese a prohlásí ihned po skončeném jednání.

(6) Odůvodnění rozsudku má se opíratí o výrok poroty. Prvopis výroku poroty se připojí k rozsudku.

§ 60.**Protokol o hlavním přelíčení.**

V protokole o hlavním přelíčení před soudem porotním se také uvede, jak byla sestavena porota a že porotci byli vzati do slibu.

§ 61.**Přerušení a odročení hlavního přelíčení.**

(1) Hlavní přelíčení smí být přerušeno nebo odročeno, jen dokud se porota neodebrala k poradě o svém výroku.

(2) Bylo-li hlavní přelíčení přerušeno nebo odročeno na dobu delší než tři dni, musí být porota znovu sestavena a hlavní přelíčení musí být opakováno.

§ 62.**Opravné prostředky.**

Rozsudku porotního soudu lze odporovati zmateční stížností a odvoláním.

§ 63.**Zmateční stížnost a její důvody.**

(Zmatky.)

1. nebyl-li soud náležitě obsazen, anebo účastnil-li se rozhodování soudce nebo porotce, který nebyl nepřetržitě přítomen celému hlavnímu přelíčení, nebo který je podle zákona vyloučen;
2. konalo-li se hlavní přelíčení v nepřítomnosti žalobce, obžalovaného nebo obhájce;
3. byl-li při hlavním přelíčení přečten protokol o neplatném úkonu předcházejícího řízení nebo bylo-li porušeno ustanovení, kterého šetření zákon ukládá pod zmatečností;
4. nebylo-li v hlavním přelíčení o některém návrhu stěžovatelově rozhodnuto nebo byla-li rozhodnutím proti jeho návrhu nebo odporu porušena zásada trestního řízení, kterou se zabezpečuje trestní stíhání nebo obhajování;
5. bylo-li porušeno ustanovení o dávání otázek uvedené v § 43, odst. 1 a 2 nebo v §§ 44 až 48;
6. dal-li předseda porotcům nesprávné právní poučení (§ 40, odst. 2, § 50, odst. 2 a § 52, odst. 4);
7. je-li výrok porotců nejasný, neúplný nebo odporuje-li sám sobě;
8. nevyčerpal-li rozsudek obžalobu nebo vykročil-li z jejích mezí;
9. nesouhlasí-li rozsudek v podstatném bodě s výrokem poroty;
10. porušil-li soud zákon v otázce, zda a jakým soudně trestným činem je skutek, který byl zjištěn porotou, zda jeho trestnost je vyloučena nebo zanikla, zda se jeho stíhání podle zákona dopouští nebo zda je tu žaloba potřebná podle zákona;
11. porušil-li soud zákon výrokem o trestu, o zabezpečovacím opatření, o podmíněném odkladu výkonu trestu nebo zabezpečovacího opatření, anebo tím, že některý takový výrok neučinil.

§ 64.**Omezení zmateční stížnosti.**

(1) Zmatku uvedeného v § 63, č. 1 nelze se dovolávati, jestliže strana nebo její zástupce (obhájce, zmocněnec, právní poradce) opominuli vytknouti skutečnost, která působí tento zmatek, nejpozději na počátku hlavního přelíčení a jestliže se o ní dověděli teprve za hlavního přelíčení, ihned, jakmile se o ní dověděli.

(2) Zmatek uvedeného v § 63, č. 3 nelze se dovolávat, jestliže strana nebo její zástupce opominuli ohraditi se proti čtení takového protokolu nebo uplatniti důvod, pro který by byl úkon zmatečný, ještě před tímto úkonem nebo, jestliže tak nemohli učiniti, hned po něm.

(3) Zmatek uvedených v § 63, č. 3 až 6 nelze se dovolávat, je-li patrné, že nemohly míti vlivu na rozsudek.

(4) Zmatek uvedený v § 63, č. 6 lze uplatniti, jen vznesla-li strana žádost ve smyslu § 40, odst. 3 (§ 50, odst. 4 a § 52, odst. 4).

Řízení o zmateční stížnosti.

§ 65.

O právu podati zmateční stížnost, o řízení při opovědi a provedení, při podání vývodů a při jednání a rozhodování o zmateční stížnosti platí, pokud tento zákon nestanoví jinak, ustanovení o zmateční stížnosti proti rozsudku sborového soudu první stolice a o řízení o ní.

§ 66.

Neprohlásí-li obžalovaný, že k roku, který se bude konati u nejvyššího soudu, hodlá vyslati obhájce, může mu ho nejvyšší soud zříditi z moci úřední z obhájců bydlících v sídle tohoto soudu, pokládá-li to za účelné vzhledem k okolnostem případu.

§ 67.

(1) Je-li rozsudek stížen některým ze zmatek uvedených v § 63, č. 1 až 7., nejvyšší soud rozsudek zruší a nařídí porotnímu soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

(2) Nevyčerpá-li porotní soud obžalobu (§ 63, č. 8), nařídí mu nejvyšší soud, aby provedl hlavní přelíčení o části obžaloby, která zůstala nevyřízena, a aby o ní rozhodl, přihlížeje k obsahu původního rozsudku. Vykročil-li z mezí obžaloby, zruší nejvyšší soud rozsudek, pokud se ho týká uplatňovaný zmatek, a je-li třeba, rozhodne ve věci samé.

(3) Je-li rozsudek stížen některým ze zmatek uvedených v § 63, č. 9 až 11, zruší nejvyšší soud rozsudek, pokud se ho dotýká uplatňovaný zmatek, a rozhodne ve věci samé.

(4) Nejvyšší soud může v případech uvedených v odstavci 2 a 3 rozhodnouti ve věci samé, jen jsou-li výrokem poroty bezvadně zjištěny všechny skutečnosti, které při správném užití zákona měly býti základem rozsudku.

§ 68.

Dotýká-li se uplatňovaný zmatek toliko některé části rozsudku nebo některé části výroku poroty a je-li tato část od ostatních oddělitelná, zruší nejvyšší soud rozsudek, jen pokud jde o tuto část, a nařídí, ačli nerozhodne ve věci samé, porotnímu soudu, aby ostatní části vzal za základ nového rozhodnutí.

§ 69.

(1) Nejvyšší soud se při svém rozhodování omezí na části rozsudku, kterým zmateční stížnost odporuje, a na důvody, které uplatňuje.

(2) Je-li však rozsudek stížen na újmu obžalovaného zmatekem uvedeným v § 63, č. 10 nebo 11, má nejvyšší soud, i když obžalovaný zmatečnou stížností nepodal nebo tento zmatek v ní neuplatnil, rozhodnouti tak, jako by tak učinil.

(3) Prospívá-li důvod, o který se opírá opatření nejvyššího soudu ve prospěch jednoho obžalovaného, také spoluobžalovanému, má nejvyšší soud postupovati tak, jako by týž důvod byl uplatnil i tento spoluobžalovaný.

§ 70.

Rozsudkem rozhodne nejvyšší soud o zmatečnou stížnosti, jen změní-li, rozhoduje ve věci samé, výrok porotního soudu o vině a o trestním zákoně, kterého bylo užito.

§ 71.

Při novém rozhodování je porotní soud vázán právním názorem, který v této věci vyslovil nejvyšší soud.

§ 72.

Odvolání.

(1) Odvoláním lze odporovati rozsudku porotního soudu, není-li tu důvodu zmatečnosti, pro výroky o trestu, o započtení vazby, o zabezpečovacím opatření, o podmíněnosti odsouzení, o ztrátě volebního práva, o uložení povinnosti nebo ručení za povinnost obžalovaného zúčastněné osobě a o soukromoprávních nárocích.

(2) Pokud opominutí takového výroku není důvodem zmatečnosti podle § 63, č. 11, lze mu odporovati odvoláním.

Řízení o odvolání.

§ 73.

(1) Odvolati se může ten, kdo je oprávněn podati proti rozsudku zmatečnou stížnost.

(2) Zúčastněná osoba (§ 72) může podati odvolání jen proti výroku, který se jí dotýká.

(3) Proti výroku o soukromoprávních nárocích může podati odvolání obžalovaný, jeho zákonný zástupce nebo jeho právní nástupce, jakož i soukromý účastník a jeho právní nástupce.

§ 74.

(1) Odvolání budiž opověděno ve lhůtě stanovené k opovědi zmatečnou stížnosti u porotního soudu, proti jehož rozhodnutí odvolání směřuje. Opověď odvolání má zpravidla odkladný účinek. S výkonem trestu na svobodě může však být započato, prohlásil-li obžalovaný sám, že trest chce nastoupiti, leč že by rozhodnutím o odvolání mohlo dojít k podmíněnému odkladu výkonu trestu.

(2) Do osmi dnů od uplynutí lhůty k opovědi, a požádá-li oprávněný nejpozději před uplynutím lhůty k opovědi za opis rozsudku, od doručení tohoto opisu, může oprávněný provést důvody svého odvolání.

(3) V opovědi nebo v provedení odvolání je třeba určitě udati okolnosti, jež mají odůvodniti odvolání.

§ 75.

(1) Opověď, jež obsahuje důvody odvolání nebo provedení odvolání, které bylo včas podáno, se sdělí odpůrci odvolatele s poučením, že má právo do osmi dnů od doručení podati odpověď na odvolání.

(2) Když odpůrce odvolatelův podá včas odpověď, nebo když uplyne lhůta k tomu určená, předloží porotní soud spisy soudu, který má rozhodovati o odvolání. Zároveň doručí odpověď odvolateli.

§ 76.

(1) Bylo-li odvolání opověděno opožděně nebo podala-li je osoba neoprávněná nebo osoba jinak oprávněná, která se ho však zřekla, odmítne je porotní soud.

(2) Porotní soud odmítne také odvolání směřující proti rozhodnutí o soukromoprávních nárocích podané soukromým účastníkem nebo jeho nástupcem, nepodal-li proti rozsudku také opravný prostředek žalobce nebo obžalovaný.

(3) Na odmítnutí odvolání podle odstavce 1 nebo 2 lze si stěžovati u porotního soudu k soudu, kterému přísluší rozhodovati o odvolání. Vyhoví-li tento soud stížnosti a bylo-li splněno po stránce formální vše, co se má státi, dříve než porotní soud předloží odvolání soudu o něm rozhodujícím, rozhodne tento soud o odvolání samém.

§ 77.

Neustanovuje-li zákon jinak, rozhoduje o odvolání sborový soud druhé stolice. Směřuje-li však odvolání proti výroku, jímž soud místo trestu smrti uložil trest na svobodě nebo tak neučinil, nebo proti výroku o výši trestu na svobodě uloženého místo trestu smrti, rozhoduje o odvolání nejvyšší soud.

§ 78.

(1) Odvolací soud se při svém rozhodování omezí na části rozsudku, kterým odvolání odporuje, a na důvody, které uplatňuje.

(2) Prospívá-li důvod, o který se opírá opatření odvolacího soudu ve prospěch jednoho obžalovaného také spoluobžalovanému, má odvolací soud postupovati tak, jako by týž důvod byl uplatnil i tento spoluobžalovaný.

(3) Rozhoduje-li nejvyšší soud o opravném prostředku podaném kýmkoliv proti rozsudku porotního soudu, jímž byl uložen trest smrti, přezkoumá z úřední povinnosti, zda jsou dány podmínky pro rozhodnutí, aby na místo uloženého trestu smrti byl uložen trest na svobodě.

§ 79.

(1) Bylo-li podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného, nesmí býti výrok o trestu změněn v jeho neprospěch.

(2) Byl-li však podán také opravný prostředek, který může způsobiti změnu rozsudku ve výroku uvedeném v předchozím odstavci v neprospěch obžalovaného, platí ustanovení odstavce 1, jen když byl tento opravný prostředek zamítnut.

§ 80.

Souběh zmateční stížnosti a odvolání.

(1) Je-li vedle zmateční stížnosti podáno proti rozsudku odvolání, o němž by měl rozhodovati sborový soud druhé stolice, rozhodne nejvyšší soud také o tomto odvolání. Odmítne-li však zmateční stížnost již porotní soud, rozhodne o odvolání sborový soud druhé stolice.

(2) Zamítne-li nejvyšší soud stížnost proti odmítnutí zmateční stížnosti prvním soudem nebo zamítne-li sám zmateční stížnost z důvodu, pro který měla být odmítnuta již prvním soudem, může přikázati rozhodnutí o sbíhajícím se odvolání sborovému soudu druhé stolice.

(3) Jestliže nejvyšší soud jedná a rozhoduje o zmateční stížnosti v ústním přelíčení, rozhodne v něm také o sbíhajícím se odvolání, ačli o něm nerozhodne z důvodů účelnosti v sedění neveřejném. Jinak se řídí nejvyšší soud, rozhoduje o sbíhajícím se odvolání, ustanoveními platnými pro soud rozhodující o odvolání.

(4) Omezí-li se nejvyšší soud na zrušení rozsudku nebo jeho části, nepřihlíží k odvolání, které bylo podáno proti rozsudku nebo proti zrušené jeho části a které se stalo bezpředmětným.

ODDÍL ČTVRTÝ.**Zastavení působnosti porotních soudů.****§ 81.**

(1) Působnost porotních soudů může být zastavena na čas, nejdéle však na rok, jestliže nastaly události, pro které jest odůvodněna obava, že poroty nebudou nalézati právo nestranně a nezávisle.

(2) Zastavení to může být omezeno na určité obvody a na určité trestné činy.

§ 82.

(1) O zastavení působnosti porotních soudů rozhoduje vláda po slyšení nejvyššího soudu. Usnesení o tom předloží ihned zákonodárnému sboru a oznámí při tom důvody pro své rozhodnutí.

(2) Jakmile pominuly příčiny, pro které byla zastavena působnost porotních soudů, nebo jakmile o to požádá zákonodárny sbor, obnoví vláda působnost porotních soudů.

§ 83.

Usnesení vlády o zastavení a o obnovení působnosti porotních soudů se vyhlásí ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 84.

(1) Jakmile bylo vyhlášeno usnesení o zastavení působnosti porotních soudů, koná se řízení o činech, o nichž náleží jinak souditi porotním soudům, podle předpisů o řízení o činech přikázaných sborovému soudu první stolice. Hlavní přelíčení se koná před sborem pěti soudců, z nichž jeden předsedá.

(2) Ustanovení odstavce 1 se užije i tehdy, když hlavní přelíčení započalo, avšak nebylo dosud skončeno, nebo je-li třeba opakovati hlavní přelíčení.

(3) Trestní věci, ve kterých v den, kdy působnost porotních soudů byla obnovena, bylo již ustanoveno nebo konáno hlavní přelíčení, skončí se podle ustanovení odstavce 1.

ODDÍL PÁTÝ.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 85.

Kde se v tomto zákoně mluví o místních národních výborech, rozumí se tím také místní správní komise a obvodové rady, a kde se v tomto zákoně mluví o okresních národních výborech, rozumí se tím také okresní správní komise a ústřední národní výbory.

§ 86.

K úřadu porotce pro rok 1947 může býti povolán, kdo v obci pobytu bydlil 1. července 1946 a je jinak způsobilý k úřadu porotce (§ 4).

§ 87.

Pokud se zákon ze dne 31. prosince 1877, č. 3 ř.z. z roku 1878, jímž se doplňují a mění ustanovení trestního řádu o zmatečných stížnostech, dovolává ustanovení § 344 trestního řádu z 23. května 1873, č. 119 ř. z., nastupuje na jeho místo ustanovení § 63 tohoto zákona. Na místo důvodů zmatečnosti podle § 344, č. 1 až 4 trestního řádu č. 119/1873 ř.z., nastupují důvody zmatečnosti podle § 63, č. 1 až 3 tohoto zákona, na místo důvodu zmatečnosti podle § 344, č. 5 trestního řádu č. 119/1873 ř. z., nastupuje důvod zmatečnosti podle § 63, č. 4 tohoto zákona.

§ 88.

§ 54 trestního zákona z 27. května 1852, č. 117 ř. z., bude zníti:

„(1) Sbíhá-li se několik takových polehčujících okolností, z nichž se dá důvodně souditi, že se vinník polepší, lze trest dočasného žaláře jak zaměnit v trest mírnějšího stupně, tak i zkrátiti jeho trvání pod dolejší hranici zákonné trestní sazby.

(2) Má-li však podle zákona býti uložen trest delší pěti let, nelze trest zkrátiti pod jeden rok, a má-li podle zákona býti uložen trest delší deseti let, pod tři roky.

(3) Mají-li převahu polehčující okolnosti, může soud uložit místo zákonného trestu doživotního těžkého žaláře trest dočasného těžkého žaláře avšak nikoli pod deset let. Mají-li však polehčující okolnosti takovou váhu, že by i trest takto zmírněný se jevil nepoměrně těžký, může soud uložit trest těžkého žaláře ne pod pět let.“

§ 89.

Za § 403 trestního řádu z 23. května 1873, č. 119 ř. z., vkládá se § 403a) tohoto znění:

„Má-li se vykonati trest smrti na několika osobách, určí soud (soudní sbor), který ve věci rozhodl v první stolici, v neveřejném sedění za přítomnosti státního zástupce pořadí, v němž mají býti popraveny, a oznámí to odsouzenému zároveň s oznámením, že bude na něm trest vykonán (§ 403).“

§ 90.

Zákon ze dne 28. června 1933, č. 108 Sb., o ochraně cti, se mění takto:

1. Nadpis §§ 24 až 26 bude zníti:

Řízení o přečinech.

2. § 24, odst. 1 až 3 bude zníti:

(1) O žádosti za trestní stíhání rozhodne vyšetřující soudce.

(2) Žádost za trestní stíhání se pokládá zároveň za návrh na zahájení vyšetřování. Má-li vyšetřující soudce za to, že by tento návrh měl být podle ustanovení trestního řádu zamítnut, vyžádá si rozhodnutí radní komory (žalobního senátu).

(3) Nezamítne-li soud žádost za trestní stíhání, dodá vyšetřující soudce stejnopis žádosti obviněnému, a je-li jich několik, každému z nich. Zároveň obešle k jednání o smír strany i osoby, které postihuje ručení nebo kterým by mohla být rozsudkem uložena nějaká povinnost (osoby zúčastněné). Může též požádati některý okresní soud, aby vykonal jednání o smír, když se tím toto jednání usnadní, urychlí nebo zlevní.

3. § 25, odst. 2 bude zníti:

(2) Jednání o smír je neveřejné. Řídí je u krajského soudu vyšetřující soudce, u okresního soudu jeho předseda nebo soudce jím k tomu ustanovený.

4. Ustanovení § 25, odst. 4, věta druhá se zrušuje.

5. § 26, odst. 3 bude zníti:

(3) Proti rozhodnutí uvedenému v odstavci 1 lze si stěžovati do tří dnů od jeho prohlášení, a nebyla-li strana při jeho prohlášení přítomna, do tří dnů od jeho doručení. O stížnosti rozhodne s konečnou platností radní komora (žalobní senát).

6. Nadpis §§ 27 až 31 bude zníti:

Řízení o přestupcích.

§ 91

(1) Trestní věci, ve kterých v den nabytí účinnosti tohoto zákona bylo již ustanoveno nebo konáno hlavní přelíčení, skončí se podle dosud platných předpisů.

(2) Byl-li před uvedenou dobou již vydán rozsudek soudu první stolice, koná se další řízení až do pravoplatného rozhodnutí podle dosavadních ustanovení. Jestliže však byl takový rozsudek vyšší stolicí zrušen a věc se má znovu projednávatí první stolicí, platí pro další řízení ustanovení tohoto zákona.

§ 92.

V době od 1. ledna do 1. března 1947 přísluší konati hlavní přelíčení o zločinech a přečinech přikázaných podle platného práva soudům porotním, sborovému soudu první stolice podle předpisů o řízení před tímto soudem. Hlavní přelíčení pro zločiny a přečiny uvedené v § 1 zák. ze dne 30. května 1924, č. 124 Sb., o změně příslušnosti trestních soudů a odpovědnosti za obsah tiskopisu ve věcech křivého obvinění, utrhaní a urážek na cti, ve znění zákona ze dne 28. června 1933, č. 108 Sb., o ochraně cti, koná se ve sboru tří soudců bez účasti kmetů.

§ 93.

Zrušují se všechna ustanovení, která odporují tomuto zákonu, zejména:

1. ustanovení čl. VI uvozovacího zákona k trestnímu řádu z 23. května 1873, č. 119 ř. z.,
2. ustanovení §§ 14 a 484 věty druhé a devatenácté hlavy trestního řádu č. 119/1873 ř. z.,
3. zákon ze dne 23. května 1919, č. 278 Sb., o sestavování seznamů porotců,
4. zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 268 Sb., o dočasném zastavení působnosti porot,

5. ustanovení §§ 16 až 25 zákona č. 124/1924 Sb., ve znění zákona č. 108/1933 Sb.,
6. ustanovení § 6, odst. 1 zákona č. 123/1931 Sb.,
7. ustanovení § 3, a pokud se týkají rozsudku porotního soudu, ustanovení §§ 4 až 6 zákona ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb., o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech,
8. ustanovení čl. II. dekretu presidenta republiky ze dne 8. srpna 1945, čís. 62 Sb., o úlevách v trestním řízení soudním.

§ 94.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 1947 s výhradou ustanovení o sestavování prvotních a ročních seznamů porotců a ustanovení § 92, která nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) K sestavení seznamu porotců pro rok 1947 buď přikročeno ihned po vyhlášení tohoto zákona.

§ 95.

Tento zákon provedou ministři spravedlnosti a vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Dr. Drtina v. r.

Nosek v. r.

